

باسمه تعالی

راهنمای مطالعاتی دانشجویان

(Study guide)

عنوان درس: خدمات تغذیه‌ای در مراقبت‌های اولیه بهداشتی

گروه: تغذیه جامعه

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۶/۰۳

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

هماهنگ کننده: دکتر مینا باباشاهی

مدرس: دکتر مینا باباشاهی

پیش نیاز: ارزیابی وضعیت تغذیه

اهمیت این درس را در یک پاراگراف توضیح دهید:

کارشناسان تغذیه علاوه بر تسلط بر دانش تغذیه، باید از وضعیت تغذیه جامعه آگاهی داشته باشند و مشکلات تغذیه‌ای اولویت‌دار جامعه خود را بشناسند. یکی از جایگاه‌های شغلی فارغ‌التحصیلان رشته کارشناسی تغذیه، شبکه‌های بهداشتی درمانی کشور می‌باشد. در این جایگاه کارشناسان تغذیه به‌عنوان مدیران سطوح میانی در مراکز بهداشت استان، شهرستان و مراکز خدمات جامع سلامت در مناطق شهری و روستایی مدیریت برنامه‌های بهبود تغذیه جامعه در سطح استان و شهرستان را به عهده دارند. در این درس فلسفه و تاریخچه مراقبت‌های اولیه بهداشتی در جهان شرح داده می‌شود، ساختار نظام مراقبت‌های اولیه بهداشتی در سطح استان، شهرستان و سطح محیطی شرح داده می‌شود. همچنین خدمات تغذیه‌ای که از طریق سیستم PHC برای جمعیت تحت پوشش ارائه می‌شود و ارتباط آن‌ها با سایر برنامه‌های سلامت بیان می‌شود.

اهداف کلی و میانی:

- آشنایی دانشجویان با تاریخچه نظام مراقبت‌های بهداشتی اولیه در کشور
- آشنایی دانشجویان با ساختار برنامه‌های بهبود تغذیه در شبکه‌های بهداشتی درمانی کشور
- آشنایی دانشجویان با خدماتی که از طرف واحد بهبود تغذیه جامعه در سطح مراکز بهداشتی درمانی در کشور ارائه می‌شود.
- آشنایی دانشجویان با زمینه شکل‌گیری برنامه‌ها، گروه‌های هدف، استراتژی‌ها و ساختار ارائه خدمت در هر برنامه

روش تدریس:

آموزش بخشی از درس به صورت حضوری به روش سخنرانی با بهره گیری از وسایل کمک آموزشی (اسلاید و دیتا پروژکتور) و بخشی به صورت غیرحضوری آفلاین با ارائه اسلایدهای صداگذاری شده و بارگذاری شده در سامانه نوید انجام می شود. در طول جلسات آموزشی، از روش بارش فکری نیز استفاده خواهد شد و پرسش و پاسخ و بحث پیرامون موضوع آزاد می باشد. دانشجویان موظفانند در طول ترم تحصیلی در مورد مباحثی که از سوی استاد طرح می شود در منابع کتابخانه ای و اینترنتی جستجو کرده و مطالبی را به کلاس ارائه دهند.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی درس به صورت تکوینی در طول ترم به شکل حضوری و یا پرسش و پاسخ در سامانه نوید انجام می شود و همچنین به صورت تجمیعی در میان دوره و پایان دوره به شکل آزمون تشریحی و چندگزینه ای (MCQ) به صورت حضوری انجام می شود.

مراجع (کتاب ژورنال یا سایت اینترنتی مرتبط را بطور دقیق معرفی نمائید):

- کتاب برنامه های تغذیه جامعه در نظام سلامت ایران، دکتر ربابه شیخ الاسلام، دکتر زهرا عبداللهی، دکتر نسرین امیدوار، انتشارات انستیتو تحقیقات تغذیه ای و صنایع غذایی کشور، سال ۱۴۰۰
- بسته آموزشی تغذیه ویژه کارشناسان تغذیه در طرح تحول نظام سلامت در حوزه بهداشت دفتر بهبود تغذیه جامعه، معاونت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- بسته آموزشی تغذیه ویژه پزشکان در طرح تحول نظام سلامت در حوزه بهداشت دفتر بهبود تغذیه جامعه، معاونت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- بسته آموزشی تغذیه ویژه مراقب سلامت در طرح تحول نظام سلامت در حوزه بهداشت دفتر بهبود تغذیه جامعه، معاونت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- مجموعه خدمات و مراقبت های تغذیه ای در طرح تحول نظام سلامت در حوزه بهداشت ویژه مراقب سلامت، کارشناس تغذیه و پزشک، دفتر بهبود تغذیه جامعه، معاونت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ریز مغذی ها و راهکاری پیشگیری از آنها با تأکید بر غنی سازی مواد غذایی- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر بهبود تغذیه جامعه
- راهنمای کشوری تغذیه مادران باردار و شیرده، دفتر بهبود تغذیه جامعه- معاونت بهداشت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- مجموعه آموزشی تغذیه در سنین مدرسه برای کارکنان بهداشتی، درمانی و مراقبین بهداشت مدارس دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- <https://nutr.behdasht.gov.ir/>
- <https://extranet.who.int/nutrition/gina/en/home>

اشتباهات رایج دانشجویان در این درس عبارتند از:

اغلب دانشجویان درک صحیحی از نیازها و مشکلات تغذیه جامعه و برنامه‌ریزی در سطح کلان برای رفع و بهبود آن‌ها ندارند و تمرکزشان بر مباحث تغذیه بالینی و مداخلات بالینی است.

نکات کلیدی در یادگیری بهتر این درس عبارتند از:

- مطالعه هر جلسه گام‌به‌گام هم زمان با پیشرفت دوره
- مراجعه به منابع و وب سایت ها و مقالات ارائه شده و مطالعه بیشتر در مورد اقدامات و برنامه های کشورهای مختلف در زمینه بهبود وضعیت تغذیه جامعه